

სახალხო მკვირვარი

სახალხო მკვირვარი და სახალხო მკვირვარი...
სახალხო მკვირვარი და სახალხო მკვირვარი...
სახალხო მკვირვარი და სახალხო მკვირვარი...

უფრო-ღირსი საბჭოთაო და საბჭოთაო მკვირვარი.

მიიღება ხალის მოწერა 1911 წლისთვის

სახალხო მკვირვარი

ყოველდღიური საბჭოთაო და საბჭოთაო მკვირვარი
მოიხვედ 1911 წელს გაზეთი იმავე პრინციპით, როგორც წარსულს წელს გამოდიოდა.

სურათებიანი ლამაზება

ლაშქრით გამოვა კვირაობით.

გაზეთის ფასი და მატარებელი: წელიწადი 10 რუბლი, 6 თვე 5 რუბლი, 3 თვე 3 რუბლი, 1 თვე 1 რუბლი.

წ. 11 თვ.	10 თვ.	9 თვ.	8 თვ.	7 თვ.	6 თვ.	5 თვ.	4 თვ.	3 თვ.	2 თვ.	1 თვ.
8.50.	8. —	7.50.	6.90.	6.20.	5.50.	4.80.	4. —	3.20.	2.40.	1.60. — 80.
12. 8. 11. —	10. —	9. —	8. —	7. —	6. —	5. —	4.50.	3.50.	2.50.	1.25.

ცალკე ნომერი ყველგან ერთი რუბლი.

გაზეთების მკვირვარი ბიურო

სახალხო მკვირვარი და სახალხო მკვირვარი...
სახალხო მკვირვარი და სახალხო მკვირვარი...

სახალხო მკვირვარი

სახალხო მკვირვარი და სახალხო მკვირვარი...
სახალხო მკვირვარი და სახალხო მკვირვარი...

სახალხო მკვირვარი

სახალხო მკვირვარი და სახალხო მკვირვარი...
სახალხო მკვირვარი და სახალხო მკვირვარი...

სახალხო მკვირვარი

სახალხო მკვირვარი და სახალხო მკვირვარი...
სახალხო მკვირვარი და სახალხო მკვირვარი...

სახალხო მკვირვარი

სახალხო მკვირვარი და სახალხო მკვირვარი...
სახალხო მკვირვარი და სახალხო მკვირვარი...

სახალხო მკვირვარი

სახალხო მკვირვარი და სახალხო მკვირვარი...
სახალხო მკვირვარი და სახალხო მკვირვარი...

სახალხო მკვირვარი

სახალხო მკვირვარი და სახალხო მკვირვარი...
სახალხო მკვირვარი და სახალხო მკვირვარი...

სახალხო მკვირვარი

სახალხო მკვირვარი და სახალხო მკვირვარი...
სახალხო მკვირვარი და სახალხო მკვირვარი...

სახალხო მკვირვარი

სახალხო მკვირვარი და სახალხო მკვირვარი...
სახალხო მკვირვარი და სახალხო მკვირვარი...

სახალხო მკვირვარი

სახალხო მკვირვარი და სახალხო მკვირვარი...
სახალხო მკვირვარი და სახალხო მკვირვარი...

სახალხო მკვირვარი

სახალხო მკვირვარი და სახალხო მკვირვარი...
სახალხო მკვირვარი და სახალხო მკვირვარი...

სახალხო მკვირვარი

სახალხო მკვირვარი და სახალხო მკვირვარი...
სახალხო მკვირვარი და სახალხო მკვირვარი...

სახალხო მკვირვარი

სახალხო მკვირვარი და სახალხო მკვირვარი...
სახალხო მკვირვარი და სახალხო მკვირვარი...

ლონდონი. მიღწეული ნაპოვნის გვერდები ისეა დამწვარი, რომ ძნელად ვადაქრით ითქვას, ვინ არიან. შემოწმებულია, რომ ორივეს ტყვიან აქვს მოხვედრა, არ იციან მხოლოდ თვითონ მოკლეს თუ, თუ სროლის დროს დახატეს.

ბარცელონა. თუმცა ნავთსადგურის მუშებმა და მეეტლეთ გადაწყვეტილი ჰქონდათ, 21 დეკემბერს გაფიცვის გამოცხადება, მაგრამ ყველგან მუშაობდნენ და გემებსაც კი რთავდნენ.

სოფელი. საერო კრება. პეტროვი კვლავ ამტკიცებს წინანდელ განცხადებას, გარეშე საფრთხეზე და მაკედონის მოძრაობაში მონაწილეობას სრულიად უარყოფს; პირიქით 1901 წლიდან მაკედონის რევოლუციონერთა წინააღმდეგ სასტიკ ზომებს ვიღებდითო.

საფიციტ მის განცხადებას ადასტურებს, ომის საფრთხე ცხვირ წინ გვედო და ოსმალეთმა ბულგარიის საზღვრებზე 200 ჯატილიონს მოუყარა თავი და მოულოდნელად აპირებდა თავდასხმასო. გენერალ გენერალის პოლოდინს ადასტურებს და დანების მტკიცებას უარყოფს, ვითომ სტამბულოვს მიმდევართ ვითაც ვადაცხადებდა პრეზიდენტი მიახლოდნოს. გენერალი ამბობს, დანების პოლიტიკამ უფსკრულის პირად მიიყვანა ქვეყანა და აცხადებს, არც ერთი ბულგარელი მოღვაწე არ იქნებულა იმაში, რომ ბულგარია რუსეთის პოლიტიკას თანახმად უნდა მისწრაფებოდა.

22 დეკემბერს კომისია აარჩია იმ საბჭოების შესამოწმებლად, რაშიაც ნამინისტრალთ ბრალს სდებენ. ეს კომისია საერო კრების მიმდინარე სესიაში წარმოადგენს მოხსენებას, რის შემდეგაც საქმე პალატის უმაღლეს სამსჯელოს გარდაეცემა.

საერო კრების სხდომანი 10 იანვრამდე გადაიდო.

მიწის ძვრა

აღიგებაც. დღის 4 საათსა 30 წუთს ერთი წუთის განმავლობაში მიწა ინძრეოდა ზარალი არ არის.

კაბალი. დღის 4 საათსა და 23 წუთს მიწის გულიდან გუბუნის მოხსნა და წყლის განმავლობაში მიწა ინძრეოდა სამხრეთიდან ჩრდილოეთისკენ, ზოგიერთ ქუჩებში სახლები დასქდა.

ახალი ბუნარი. დღის 3 საათსა და 25 წუთს მიწა ინძრა.

ვერნი. 4 საათსა და 40 წუთს 5 წუთის განმავლობაში მიწა ინძრეოდა 8 ბალის სიძლიერით. მომეტებული ნაწილი ქვეტარის შერბებისა ნახევრად განგრეულია, და თი-

ბების ყველა ბუბრები გაფუჭებულია. თი გრადუსის სიციფში მცხოვრებთა მდგომარეობა აუტანელია. არის მსხვერპლიც. მიწის ძვრა გრძელდება.

ეკატერინობურგი დამით 3 საათსა და 32 წ. ომსერვატორიამ აღნიშნა 2 ჯრე მიწის ძლიერად შეძრა 4 საათსა და 46 წუთს მივიღეთ დებეშა, რომ კარკალანსკი მიწა ორჯელ შეინძრაო.

ვერნი. მიწის ძვრისაგან შესაშინვად დაზიანდა ქალაქის დიდი შენობები და ყაზარები. იმსხვერპლი 1 ჯარის კაცი, 2—დაზავდა. ქალაქში მოკვდა 40; პიშკეში—ვერნის მანძილზე მიწის ძვრისაგან შესაშინვად დაზიანებულია ფოსტა ტელეგრაფის შენობა. დებეშის მავთულები მიწის ძვრისგან დაწყვეტილია.

თაშენტი. დღის 4 საათზე მიწა იძრა.

რუსეთი

სტუდენტთა მოძრაობა. ადგება. ქუჩებსა და სხვა ადგილებში სავალდებულო დადგენილების დარღვევის გამო გრადონაინიკმა 63 სტუდენტს დაპატიმრება მიუსჯა სამ კვირიდან ვიდრე სამ თვემდე. 8 დეკემბერს დატვირთი სტუდენტთა იგლიცკი გარდაიცვალა.

პეტერბურგი. 22 დეკემბერს ცარსკოე სტოში პატივი ჰქონდა ხელმწიფე იმპერატორს წარდგომოდა პატივ-დამსახურებული ხარკოვის უნივერსიტეტის პროფესორი კულჩიკი.

21 დეკემბერს ბენდიერება ჰქონდათ წარდგომოდნ ხელმწიფე იმპერატორს ცარსკოე სტოში ტომსკის უნივერსიტეტის რექტორი ბაზინოვი და პროფესორი კურლოვის ვარშევისას—მიტროფანოვის, იურივის პროფესორებს გრავეს, პოლიაკოს, ბელიავსკის და კონდაკოვის კიევისას—არდაშევის; ნოვოროსიისას—გრბოვსკის, კაზნისას—დამოვიჩის. მეფემ ღირსად სტოშ ყველანი და გამოეხება.

ხარბინი. 21 დეკემბერს შავი ქორით მოკვდა 29, ავად არის 8. ფუქიდანში შავი ქორით დღეში 50 კვდება.

პეტერბურგი. ბენდიერება: ჰქონდა ბაქოს გრადონაინიკის მარტინოვის მეფე იმპერატორს წარდგომოდა.

პეტერბურგი. მეფე გავიდა სრულიად რუსეთის კლუბის გამოცემლობის მოღვაწეობას. 10 დეკემბერს ლუბოა ნება მის უმაღლესობის სახელობაზე კლუბისთვის გადაეცათ 15,000 მანეთი კლუბის ფონდის გასაძლიერებლად.

პეტერბურგი. უმაღლესად დამტკიცდა სათათბიროს მიერ წარდგენილი და სსხვერპლით სავსე მოწონებული კანონპროექტი, რომლითაც სახელმწიფო ხაზინიდან ადგილობრივ გლეხთა კანცელირებისათვის დამატებითი თანხა უნდა გადაიდოს.

საგუბერნიო საქრებულთა და სამაზრო კრებათათვის 1910 წ.—337,600 მან. ერობის უფროსთა მიმოსვლა და კანცელირებისთვის 1910 წ.—250,000 მან. 1911 წ.—500,000 მან. ამ თანხა; საგუბერნიო საქრებულთა მოთხოვნებით, იმისდა მიხედვით, რეგობას რამდენად მეტი საქმეები აქვს.

ახალი აშბები

კავკასიის უნივერსიტეტი. 21 დეკემბერს ტფ. ქალაქის საბჭომ მოისმინა მოხსენება გიორგი თუმანიშვილისა, რომელიც საბჭოს ურჩევდა, ხმოსანთაგან კომისია იარჩიეთ კავკასიის უნივერსიტეტისთვის დანაპირებ ფულის შესაგროვებლად. საბჭომ ეს აზრი მოიწონა და იარჩია კომისია, რომელშიაც შედიან ხმოსნები: გ. მ. თუმანიშვილი, მ. გ. ლუნკვიჩი, ტ. ა. ენფანჯიანი, ა. ფ. ფარდონოვი, ი. ა. მელიქბეგლოვოვი, ა. ს. ბაბოვი და ნ. ვ. აბრამიანი.

დედათა ჩხეიძის საქმე. გუშინ, 23 დეკემბერს, ტფ. საგუბერნიო საარჩევნო კომისია სახელმწიფო სათათბიროს დეპუტატ ჩხეიძის საქმის განხილვას შეუღდა.

ტფ. დედათა ეპარქიალური სასწავლებელი. მომავალ წელს ამ სასწავლებლის შესახებ სამღვდლოების კრებამ 42,000 მანეთი გადასდო.

ტრამვაი. ამ დღებში ტრამვაის მეთვალყურე კომისიის კრება ჰქონდა, რომელზედაც 4,928 მან. დაჯარიბა ტფ. ტრამვაის დირექციის იმის გამო, რომ მან 14 დან 20 დეკემბერს ტრამვაისში 72 ვაგონი ამოშავა 94 ვაგონის ნაცვლად. ამას გარდა კომისიამ დირექციას 1,000 მანეთით დაჯარიბა, რადგან მან ქალაქის კონტროლიორს არ გაასწავინა ის წიგნი, სადაც მოთავსებულია უფასოდ დარიგებულ ბილეთების სია.

საიურიდიეო კომიტეტი. როგორც ფოთიდან გვატყობინებენ, იქ შემდგარა კომიტეტი, რომელიც მსოფიანი მსახიობი კოტე მესხი ადგილობრივ უნდა მოიწვიოს და 30 წლის ნაყოფიერ მოღვაწეობის იუბილე უნდა გაუმართოს.

თის კერძო (?!?) საუბრის დროს, რაც მას დაუსაბუთებლად (?!?) შეუტანია ისევე ჩვენ წინააღმდეგ პოპარტულ წერილში. ვითომ დაგვარა რაღა?! (№ 181, სლ. 3) კიდევ: „მეს აქ ნიშნავს საქმისა, ი. უფრო ბევრს ვიდრე ცოტას, რაც ჩვენ გუფუზარე (?!?) ჯანაშვილს. პაშტაია და სირას შესახებ ჯანაშვილს თავის დღეშია (?!?) არ უფიქრნია, რომ პატრეცემულს (თქვენთვის როდის აქეთ?) მეცნიერს ნ. მარტს არ აღეგრა საკითხი მათ შესახებ“ (№ 184, 6 სვ.).

ჩანს, პირადად პეტროლას, მის ნათელ აზრების მითვისებას გვაბრალეებს. სწორედ ამასვე აბრალეობდა ეს ვაგუბატონი მის დღეგანდელ „ფრთხილ“ და „სათაყვანო“ პროფესორსაც 1902 წელს: თავისი შრომის კაბადონები პროფესორს დაუსუქებია ჩვენი (—) აბულაჩის კომენტარებით. კარგი საქციელია! („მოგზ.“ 1902, № 6; ჩვენი ნაშრომი, № 1). რაღა თქმა უნდა, არც პროფესორს ჩაუდგინა ცული საქციელი და არც ჩვენ გამოგვიწიკავს მისი საკუთრება. იგი იხარჯება მხოლოდ წუთიერ შთაბეჭდილებისთვის: ვიტყვი და, თუ არ დამიჯერებენ, ექვს ხომ ღინც დავბადებომა ის კი ყოველთვის ავიწყდება, რომ ტყუილს მეტად მერომელიც შევიდა საისტორიო და საეთნოგრაფიო საზოგადოების გა-

ტფ. ქალაქის საბჭო. მომავალ წელს ქალაქის საბჭოს ხმოსანთა მორიგი კრებები მოხდება: 3, 17 და 31 იანვარს, 14 და 28 თებერვალს, 14 და 28 მარტს, 4 და 18 აპრილს, 2 და 16 მაისს, 2 და 13 ივნისს, 5 და 19 სექტემბერს, 3, 17 და 31 ოქტომბერს, 16 და 24 ნოემბერს და 5 და 19 დეკემბერს.

რედაქტორის საქმე. გუშინ, ტფ. ოლქის სასამართლომ გიარჩია საქმე ნოვია რედაქტორის რ. ბებიაშვილისა, რომელსაც ბრალს სდებდნენ სასჯელთა დებულების მეორე ნაწილის მე-281 პუნქტის ძალით. სასამართლომ ბრალდებულს 5 მანეთით დააჯარიბა.

თავის მოკვლა. 22 დეკემბერს, თავის ბინაზე კარბოლის სიმკვავე დალია ტფ. რეალურ სასწავლებლის მეხუთე კლასის მოსწავლემ ნიკოლოზ ქალკოვსკიმ. იგი გარდაიცვალა.

კოტე მესხის იუბილე გავი. რედაქციამ მისალოცი დებულები კიდევ მიიღო: ილია ქავკავაძის სახელობაზე მოსკოვის უნივერსიტეტის მოკვარულ წრისგან და ანჯონ ფურცელთაისაგან, რომელიც ამ ეამად ცხნვილში იმყოფება.

22 დეკემბერს პაქლიამ ტფ. დისში შეიპყრა 95 უხასხატო.

რედაქციამ მიადო 23—24 ნოემბერს საშუალო ყურნად „მოსკოვის“ შენახვა: მეფრ. ანხ. ვას.—ვი—ფილოტეარა; ანაშტულა—შავი ქირი; გ. გულბათიშვილი—მიხეი მფრთხობის აღორძინებისა იტალიაში; საყურადღებო ცნახება—როგორ ამოვიცნოთ, რომელიმე რჩენული იარაღი ფოლადისაგან არის გაკეთებული თუ ნაწრთობი რიანა? როგორ უნდა აირჩეს ჩველი ხმა მოსაშენებლად და განსაზღვრდეს; საშუალება ბუბების წინააღმდეგ; დამავებულ წყალში კარაქის შენახვა; წყალგარეული რძის შემოწმება; ვაშლის ხის ტრამბი.

კოტე მესხის იუბილე ქუთაისში

ქუთაისის საიუბილეო კომიტეტმა დაადგინა გადახდადს ქართული სტენის მსახიობის კონსტანტინე სომონის ძის მესხის 30 წლის ასაკენა მოღვაწეობის იუბილე 4 იანვარს, საღამოს 8 საათზე, ქუთაისის თეატრში.

იუბილიარის პატევისაქვლად განზრახულია დებუტაციები, ადრესები, საჩუქრები ფულად ანუ ნივთებით და სხვა.

საიბილეო კომიტეტის წევრნი: მ. ანჯაფარიძისა, ილი. ჩიქოვანი, ი. პურადიშვილი, გ. ნაიძე, გ. გორაძე, ან. ა. წერეთლისა, ე. ავკრტილობენ ამისთვის მთელის საზოგადოების წინაშე.

ბ. მოკამათეს პაშტას, სირას და სხ. შესახებ ჩვენთან არა თუ კერძო, არამედ საჯარო ლხარაკიც არ ჰქონია და, თუნდაც ჰქონოდა, რა მნიშვნელობა ექნებოდა მის ბუნდავანებას ჩვენს თვალში? სრულიად არაფერი. პაშტა რომ სკამა, ეს ჩვენ ყმწვილობითაგანვე ვიცოდით ისევე, ვით იცის იგი მთელმა საინგილოს მოსახლეობამ, დიდმა პატარამ, კონუნჯიანმა და ლაფიჩიანებმა. როგორ მოვპარავდი მას და ან როგორ არ ვიფიქრებდო ამ „პაშტაზე“ „თავის-დღეში“, როდესაც ეს „პაშტა“ მე ახსნილი მაქვს ჯერ ისევე მაშინ, როდესაც მოკამათე ძუძუმწოვარი ბალდა იყო და მისი არსებობაც კი ჯერ არ მმეწონოდა მე.

პატიოსანს მეთიხველს ეხსომება ჩვენი გამოცემა „ფარსადან გორგინი“ და მისი შრომანი“ (ტფ. ჟარსი, 1896 წ.), რომლის ბოლოს დართულია ჩვენ მიერ შეკრებილი ინგილოური სიტყვები. ამ წიგნის მე-108 კაბ-ზე სწერია: „პაშტა, პაშტა, სკამა“ (იბ. რუსთავი.) იგივე სიტყვა უფრო სრული განმარტებით უკვე დიბაქვდა ჩვენს იდს შრომაში „საინგილო“ რომელიც შევიდა საისტორიო და საეთნოგრაფიო საზოგადოების გა-

ნიკოლოძე, ნ. ფანცხავისი მ. გველსიანი, რ. ვაბუნიასი, კ. ბაქრაძე, მ. ქორიძე, ვ. დლიანი რ. კანდელაკი, დ. კლდიაშვილი, ს. რამაძიძე, ვ. ურუშაძე, 3 გოკილეოვი, ფ. ფილიპოვი, მ. ორაგველიძე, მ. ბერიშვილი.

26 დეკემბერს, ქალაქის თეატრში კოტე ყვიფიანის საგასტროლოდ წარმოადგენილი იქნება დ. ერისთავის ისტორიული პიესა „სამშობლო“.

21 დეკემბერს, შესდგა კონცერტი ქუთაისის მომღერალ გუნდისა. სრული შემოსავალი იყო კონცერტმა ჯგეროვანი შთაბეჭდილება ვერ მოახდინა. ეტყობოდა კი, რომ დიდი შრომა და ხარჯი აქვს მოთავთ გაწეული. ლამაზი სანახაფი იყო ხორო ნაციონალურ ტანისამოსი.

ორიოდე სიტყვა „სტიპენდიანთა“

ბევრი რამ ითქვა და დაიწერა ქუთაისის თავ-ახაურობის სტიპენდიანებზე. მე მინდა მხოლოდ ესთქვა ორი-ოდე სიტყვა ოველს სტიპენდიანებზე. სტიპენდიის და ოქტომბრის სტიპენდია მიიღო უნივერსიტეტმა ქუთაისიდან 25 ნოემბერს, მაგრამ ქუთაისელთაგან სტიპენდიანებზე დასტავა (16 დეკემბერი) არა აქვთ მიღებული და უკიდურეს მდგომარეობაში იმყოფებიან. უნივერსიტეტის ინსპექტორს ფულბენსა საქმე არ გამოირკვევა ვერ მოგვცემთ თქვენს ფულბენს; თუ ვინმე თქვენგანი არ გაათავისუფლებს, ამ ფულბენს უნივერსიტეტში შემოსატან ფულბენს დაიკვირთო...

ამ ნიადაგზე კოტა დააკვდა უბედურება არ დატრიალდა ამ დღებში უნივერსიტეტში. ერთი სტიპენდიანტი გ. ვ. დ. რომელსაც 8 ამ თვეს ხულო-განები დაეცენ ქუჩაში და სიკვდილს გადაარჩა, შევიდა პირაქტორთან აღმზრდითან და მოსთხოვა ფული, საქტიმოდ სქიროდა—რეკტორმა გადაქრით უარი უთხრა. ჯერ ვერ მოგვცემთ და ჰკითხვა: „ხომ არსდ კარ შენიშნული“-ო. გამოწვებულ ხაცმა ვეღარ მოითმინა და ცოტა რომ არ დაკლებოდა, ვინ იცის რა მოხდებოდა...

ნუ თუ არ შეუძლია თანახაურობა, რომ შემდგე მიანც შეატყობილის ინსპექციას; ეს სტიპენდია უნივერსიტეტში შესტანი კი არ არის, არამედ გზავნებათ გაუახირებულ სტენის დასაკმაყოფილებლად... ქეშმარტიად ამაზე შორს არ შეიძლება წავიდეს და ცოტა რომ ავღებო...

საბ სოფლის განსწავლელისა

ერთი შესანიშნავი კომპოზიტორი ამბობს, რომ მუსიკა არა ნაკლებ წასწვევს კაცობრიობას პროგრესისაკენ, ვიდრე ელექტრონი და ოთხმოცემაში და იქიდან უკლებლივ გადმოიბეჭდა ჩვენს „ნაშრომში“ № 3 ხნეებელი სიტყვის ახსნა. მოკამათე კი პედაგოგ დარწმუნოს საზოგადოება, ჯანაშვილმა მე წამსხლიტა პაშტას ახსნა, მის შესახებ ჯანაშვილს თავის დღეში არ უფიქრიაო!

იი ეს არის, ბატონებო, „თალ-ლითობა“ და „უბადრუკობა“, რომელსაც ჩვენ გვგვებავს მოკამათე ზღაპრულ უშიშარ რაინდივით!

„ნაშრომში“ ჩვენ ყველა და ყოველივე თავთავის ადგილას ავკინუსხავს არა „თალითობით“, არამედ ყოვლად მიუღვამებლად, ისევე, როგორც ყოველთვის: ვიწრო მამულიშვილობის უკუგდებით, მარტო ალაღის ქეშმარტიების მიგნების სურვილით. მასშივე ჩვენ აღნიშნული გვაქვს (გვ. 33) ჩვენი აზრის იმის შესახებ, რომ ჩვენი ტყოსანში“ ორი სოფლიოთა დასახული, ქართული (ავთანდილ-თინათინ) და მაშხალიანური (ტარიელ-დარეჯანი). ასე ვწერდით ჩვენ ჯერ ისევე 1902 წელს და მოკამათე კი დღეს გვრეფს იმათ რიცხვში, რომელნიც ამტკიცებენ, რუსთაველი მარტო თამარ მეფის ამკობდოდა და მარტო ქართველების ცხოვრებას შეეხებოდა, ასრეთი მოკორება მოკამათის მხრივგანა მართლაც თალითობა, ჩნებისითი შეცდომა“ არ არის!

მეგრამ ამის შესახებ სდუმს მოკამათე და სხვაგვარ სხვაგვარ მიკამათებას, ლაპარაკობს თავის რაღაც ხნეებელი სიტყვის ახსნა. მოკამათე კი პედაგოგ დარწმუნოს საზოგადოება, ჯანაშვილმა მე წამსხლიტა პაშტას ახსნა, მის შესახებ ჯანაშვილს თავის დღეში არ უფიქრიაო!

იი ეს არის, ბატონებო, „თალ-ლითობა“ და „უბადრუკობა“, რომელსაც ჩვენ გვგვებავს მოკამათე ზღაპრულ უშიშარ რაინდივით!

„ნაშრომში“ ჩვენ ყველა და ყოველივე თავთავის ადგილას ავკინუსხავს არა „თალითობით“, არამედ ყოვლად მიუღვამებლად, ისევე, როგორც ყოველთვის: ვიწრო მამულიშვილობის უკუგდებით, მარტო ალაღის ქეშმარტიების მიგნების სურვილით. მასშივე ჩვენ აღნიშნული გვაქვს (გვ. 33) ჩვენი აზრის იმის შესახებ, რომ ჩვენი ტყოსანში“ ორი სოფლიოთა დასახული, ქართული (ავთანდილ-თინათინ) და მაშხალიანური (ტარიელ-დარეჯანი). ასე ვწერდით ჩვენ ჯერ ისევე 1902 წელს და მოკამათე კი დღეს გვრეფს იმათ რიცხვში, რომელნიც ამტკიცებენ, რუსთაველი მარტო თამარ მეფის ამკობდოდა და მარტო ქართველების ცხოვრებას შეეხებოდა, ასრეთი მოკორება მოკამათის მხრივგანა მართლაც თალითობა, ჩნებისითი შეცდომა“ არ არის!

ჩვენი ქვეყანა მუსიკალური ქვეყანაა; ჩვენს სიმღერებს თავისი შინაარსით და დღეული გელოდებით ალტაცებაში მოპყავს როგორც ჩვენში, ისე სხვაგანაც მსმენელი საზოგადოება. სიმღერა გამოხატელობაა ქალის სულიერ მდგომარეობის; ხალხური სიმღერები კი ჩვენ ვხედავთ ხალხის სულის კვეთებას—მის მწუხარებას, მხიარულებას. ხალხი კომპოზიტორია—იგი ჰქვას ბევრ უკვდავ სიმღერებს, მაგრამ, სამწუხაროდ, ჩვენში მას ჯეროვან ყურადღებას არ აქცევენ, თუ არ მივიღებთ სახეში მხოლოდ ზოგიერთების შრომას, რომელთაც უსოვზარიათ და ჩაუყვარათ ზოგიერთი ჩვენი სიმღერები. მე შევიძინე ბატონი ი. კარგარეთელის კრებული „ქართული ხალხური სიმღერები და ლექსები“, საიდგანაც ზოგიერთი სიმღერები კიდევ უნდა წავაღწეოთ მათი მოწვევების; მათი შესწავლა ამდღაც არის იმდენად ალტაცებაში მოპყავანა ისინი და მადლოერი დამჩა, როგორც მოსწავლენი, ისე მათი მშობლებიც. ჩვენს სტიპენდიანებში, რომლებიც აქედან დასაწყისს უყვარს, რომ ჩვენ ხალხს უყვარს მუსიკა, მაგრამ უბედურებაც ისაა, რომ ჩვენი „მადლი საზოგადოება“ რომელსაც მიჩვეული აქვს სმენა ქალაქებში გაგონილ სიმღერებზე, მათა მიხედვით ამხანაჯებს ხალხი სულის სიღრმედ აღმოწანიტ სიმღერებს. ასეთი ბედი ეწვიოდა ჩველას, რომელსაც ეხლა ბევრი იარად მღერია ჩვენი მოქვეყნე ქალაქელი ძმა-ბიჭები. მაგრამ საბედნიეროდ სამეგობროლოში ჯერაც ხელ-შეუბნებლად და დღეუმიანჯობლად დაჩრდილან: სუფრული—დალივი და შეგვივება“ და მასთან მოყოლებული „გეშვი ღო გეშვი“, „გო ბურღო ღო ბურღო ვორა“ და „ეროშო“, ნაღური — „ყოყური“, მაყრული „კუჩხი ბენდიერი“ (ეს კი ვადაღებულნი ნოტებზე) და ბევრისა საცეკვაო სიმღერები. ჩემის აზრით ამათი ნოტებზე ვადაღება საქიროებას შეადგენს ჩვენი მემკვიდრისათვის და მათი შრომას ჩვენი მუსიკის განვითარების საქმეში, გვრეფს, რომ დიდ საქმეს უნახს. ამისათვის კარგს იხამდნენ, თუ მათი ჩასაწერად ვამეგზავრება ვინმე სამეგობროს, არა დაბეჭდო, არამედ უნა სოფლებში, სადაც დღემდის გლეხაკობაში წინდათაა შენახული, როგორც ზემოთ ჩამოთვლილი სიმღერები, ისე სხვა ბევრიც.

ზემოთ მოგახსენებ და ისევე ვიმეორებ, რომ ხალხს სულიერად ამაღლებს მუსიკა; მისი განვითარება კულტურული საქმეა და მე, ერთი უბრალო მასწავლებელი, ვუერთდები

პასუხაუ გენის მთაყმთის

(პ. შანაშვილის ახალ ნაშრომის გამო. ს. ავტორს).

„არა ცილი ხვამდ მთავახსხა შენა წამებითა გრთათათ“ (დაბად).

არ ნაღვლობს ჩვენი მოკამათე, ვინ ხარ, გულწრფელი მომწიფავი, მიუღვამელი მკვლევარი, თუ დიდი პრაფესორი ანუ სახელგანთქმული მეცნიერი; უჯობს, ავამაღლებს შექცენლამდე, ეპრიანება, დაგწვევს ქვესტენლამდე.

ამგვარ შემთხვევებში უმთავრეს საქმედ რჩდება არა ღირსება-ნაკლებდებება უსაფასებელია, არამედ გუნება დამაფსებელია. გუნება კი ეჩარხება ჩვენს დამაფსებელს მაშინ, თუ ცალის სიტყვით მაინც შეაქვს, ახ სადმე მოუწონე ნათქვამი.

გუნებაზე, დაგანათლებს ქართულ-მესტყვეობის სპეციალისტობას, არაა-და, გიკვირებს უვიცობასა და უბადრუკობას.

საკვირველი, მეტის მეტად თავისებური პრიტიკოსია ჩვენი მოკამათე.

ზოგადობას, წინა წერილში ბებერი შეუწყნარებელი შეცდომა შეგვეყარაო“. იმასზე კი სრულიად აღარ ზრუნავს, თუ მის წინანდელ ნათქვამს რავედნი ზარალი მოაქვს თქვენ უანგარო გამოცემისთვის.

მოკამათე ასრევე იქვე დაღესაც თავის ახალს ნაჩიქართულებულში. ბებერი ნებსით და უბედურ შეცდომა გამოგვეყარა ჩვენს შრომაში, ათჯერ მეტა იმაზე, ვიდრე ჯანაშვილი ვითომდა გვიჩვენებს თავის „ნაშრომში“ („სახ. ვაზ. № 181).

მიგვტყვე მკითხველის ყურადღებას სიტყვას „ნებსითა“. უნებლოეთი შეცდომა ყველას მოუვა, რამეთუ კაცნი ვართ და შეცდომისაგან დაზღვეული არავინ არის; მაგრამ სულ სხვაა ნებსითი შეცდომა, ე. ი. თავის საკუთარ ნებთა, განგებ ტყუილების მოგონება, ჩხანა. იმედია, ჩვენი ოხუნჯები ამიერიდან გამოიყენებენ ამ ჩიქორთულს.

ამგვარივე ნებსითი შეცდომაა ჩვენის ავტორის მიერ შეთხზული ახალი ქორიცი, რომელიც მართლად ნაადვილ ამბობთ ვასაღლის. სწერს: „პაშტას შესახებ ჯანაშვილს ჩვენ გავუზარეთ (?!?) ჩვენი აზრი ერა-

თის კერძო (?!?) საუბრის დროს, რაც მას დაუსაბუთ

ზოგიერთების აზრს, რომ დროა ჩვენმა მოწინავე საზოგადოებამ გვეროვნები ყურადღება მიაქციოს ამ დიად საქმეს.

ფრენა ქუთაისში

ქუთაისში ავიატორი ვასილივი 18 დეკემბერს გვეწვია ქუთაისში და, როგორც გამოცდილი იყო გახვდეთ... მისი მოსახლეობის დასახელებები...

წერილი კავკასიდან

ბიჭა "არხენა" ა. ჯანაშვილი და კომუნალური მუშაკი, ა. ჯანაშვილი, აქავე მართლაც ხელნაწი, ქართულ თარგმანში გამოდგება... მისი მოსახლეობის დასახელებები...

და არა უშედეგად არ ახსენებს რომლიმ კერძო სკოლებს. ხელოვნურად თანამშრომლობის რეალიზაცია... მისი მოსახლეობის დასახელებები...

გვირგვინის ამბები

აქურდობის ამბები საქართველოში. მისი მოსახლეობის დასახელებები... მისი მოსახლეობის დასახელებები...

გამგებობის რომის გამგებობაში გარდაცვალებული დარბაზი განყოფილებაში... მისი მოსახლეობის დასახელებები...

წერილი კავკასიდან

ბიჭა "არხენა" ა. ჯანაშვილი და კომუნალური მუშაკი, ა. ჯანაშვილი, აქავე მართლაც ხელნაწი, ქართულ თარგმანში გამოდგება... მისი მოსახლეობის დასახელებები...

ბრახ ბრუნი უფროდ მოსახლეს კარზე და არის ცისმარა დღე გული გაწვრთვული... მისი მოსახლეობის დასახელებები...

წერილი კავკასიდან

ბიჭა "არხენა" ა. ჯანაშვილი და კომუნალური მუშაკი, ა. ჯანაშვილი, აქავე მართლაც ხელნაწი, ქართულ თარგმანში გამოდგება... მისი მოსახლეობის დასახელებები...

მთელი წელი განმავლობაში მთელი წელი განმავლობაში 900 წელიწადის განმავლობაში... მისი მოსახლეობის დასახელებები...

წერილი კავკასიდან

ბიჭა "არხენა" ა. ჯანაშვილი და კომუნალური მუშაკი, ა. ჯანაშვილი, აქავე მართლაც ხელნაწი, ქართულ თარგმანში გამოდგება... მისი მოსახლეობის დასახელებები...

